

Jóestét!

Minden este megjelenő független politikai napilap

II. évfolyam — 179. szám

Szerda

Cluj-Kolozsvár, 1933. Augusztus 9.

„Eppur si muove“

sugta halkán ősz szakállába az Úrnak 1633-ik esztendejében, a mindenható inkvizitorok előtt tett esküje után Galileo Galilei, a modern technika megteremtője, a csillagászat uttörője, az ébredező ujjkor egyik legnagyobb szelleme. És meghallotta a világ a megkínzott lángelme suttogását. Visszhangot vert a földkerekség minden táján. És szólunk mi is: a huszadik század gyermekei Galilei hangján: „Eppur si muove“.

Az oltár előtt fenhangon elmondott esküvés elenyészett a léghen, miként elenyészik minden, aminek nincsen fajsulya.

Háromszáz év nagy idő. Emberek jöttek, emberek mentek. Nemzetek tűntek és nemzetek sarjadtak életre, dicsőségre. Kultúránk a zenitjén ragyog, technikánk diadalmasan emelkedik a tökéletesség magasába. S íme három száz év után a huszadik században újra életre kelt a középkor vérell, könnyel, szennyel telített inkvizíciója. Ujra fékevesztetten és felelőtlenül tombol a felekezeti és nemzetiségi gyűlölet. Ujra magasan lobog a türelmetlenség máglyája.

A modern inkvizitorok lázbeteg egy újabb és újabb borzalmakat termel ki. Mindegy nekik, hogy valaki kitörölhetetlenül véste-e be a nevét az emberiség fejlődésének történetébe, vagy pedig társadalmunk rákfénje, előveszik sirjaikból a rég porladó őseket és haj annak, akit az ő mérlegük könnyűnek talál.

Inkvizitorabbak az inkvizitorok nál, mert nemcsak az egyént teszik tönkre, hanem az egyeden keresztül az egész társadalom elcsúszhat. Mert a legtöbbször közületünk leghasznosabb tagjai azok, akik áldozatul esnek a tomboló őrületnek.

Am azért a modern inkvizitorok sem tudják megállítani az időt. A föld forog: egyik nap szüli a másikat, mert a gonoszak minden erőfeszítése ellenére is „Eppur si muove“ — mégis mozog a föld!

S nincs az a penészes börtön, nem szállhat olyan rémesen a rozs és az igazság, amit le nem küzdene a jog. Mert ne felejtsek el a hatalom és erő birtokában tobzódók, hogy minden elnyomatás, minden szenvedő könny és vér a felvilágosodást, a felszabadulást istápolja és a véges emberi erő és akarat ellenére mégis mozog a föld.

Háboru esetén általános sztrájkot hirdetnek a francia tanítók

**Mozgósítás elrendelésekor megakarják tagadni a bevonulást
A tanítók országos kongresszusának szenzációs határozata**

PÁRIS. A francia tanítók országos kongresszusa tegnapelőtti fejeződött be. A kongresszuson — mint azt a „Jóestét!“ megírta — rendkívül éles támadások hangzottak el a Daladier kormány ellen, amely tudvaleg a közhivatalnokok, tehát a tanítók fizetését is nagymértékben csökkenteni akarja. Kimondották a tanítók, hogy semmi körülmények között sem nyugosznak bele a fizetés csökkentésébe és ha a kormány mindennek ellenére ragaszkodnék tervéhez, úgy az ország tanítószája sztrájkba lép.

A záróülésen még ennél is érdekesebb és jelentőségében sokkal súlyosabb határozatot hoztak. Az óriási többséggel elfogadott javas-

lat kimondja, hogy abban az esetben, ha Franciaország — a legközvetlenebb önvédelmi harcok kivételével — bármiféle háborúba keveredik, a tanítószágnak általános sztrájkot kell hirdetnie.

A vita folyamán több felszólaló utalt arra, hogy háború kitörése esetén a behívókat vissza kell küldeni és semmi körülmények között sem szabad engedelmessé válni a behívó parancsnak.

Ha a tanítók országos szövetségéhez csatlakozott szervezetek valamennyi tagja hozzájárul ehhez, úgy mozgósítás esetén legalább 600 ezer tanító fogja megtagadni a behívó parancsot.

Egyes felszólalók olyan értelmű

javaslatokat tettek, hogy a háború esetén ugynevezett ellenmozgósítást kell elrendelni és az így mozgósított tömegekkel meg kell akadályoztatni a hadiszergyárak, elektromos művek és repülőgépek munkáját. Ilyen módon lehetetlenné kell tenni a háború megindítását.

Olyan határozati javaslatot is nyújtottak be a kongresszuson, amely szerint háború kitörése esetén nemzetközi testületek utasításához kell alkalmazkodni. Ezt az indítványt azonban 669 szavazattal 61 ellenében elvetették.

A francia kormány a tanítók kongresszusi határozatával szemben súlyos retorzióra készül.

Vérre megy az amerikai tej-sztrájk

(Newyork.) Newyork állam északi részében — amint azt a „Jóestét!“ már megírta — hatalmas méretű tejsztrájk tört ki. A farmerek

ismételten megtámadták azokat a tejszállító kocsikat, melyeken a sztrájkban részt nem vevő gazdák szállították a tejet.

Több helyen rendkívül véres összecsapásra került a sor a kocsikat kísérő katonaság és a támadók között. A sztrájkolók

többször rálöttek a karhatalom embereire és 8 katonát súlyosan, három halálosan megsebesítettek.

A katonák viszonyozták a tüzelést és 3 farmert agyonlőttek. Többeket letartóztattak.

Lehmann kormányzó utasítást adott a rendőrségnek és a katonaságnak, hogy fegyverüket csak a legvégső esetben használják, de ha a farmerek megtámadnák őket a zavargók felelősek az összes következményekért.

Balbo repülőrajja utban Európa felé

(Neyyork.) Balbo olasz légügyi miniszter flottilája közép-európai időszámítás szerint

ma reggel nyolc óra negyvenöt perckor elindult Európára felé.

Még nem lehet tudni, hogy a hatalmas olasz repülő az irpartikon, vagy Portugáliában érkezik Európába.

A FRANCIA ÓCEÁNREPÜLŐK SZÁRAZFÖLDRE ÉRTÉK

(Athén.) A francia óceánrepülő, amint már a „Jóestét!“ tegnapi száma jelentette, Amerikából startoltak az óceán átrepülésére, majd tovább repülve, elhagytak Budapest felett, folytatták utjukat Bagdad felé. Tegnap dél előtt a bátor pilótákat Rhodosz-sziget felett látták elrepülni, nem sokkal később a repülő kénytelenek voltak leszállani benzinkészletük hiánya miatt.

— Hetek óta nem fizetik az egeresi kőszénbánya munkásait. Csendőrségi jelentés szerint az egeresi kőszénbánya munkásai körében nagy az elkeseredés, mivel már hetek óta ismét nem bírja a vállalat a béreket fizetni. Ha pár napon belül a helyzet nem változik, zavargásokra lehet számítani. Napoca.

**NEM SIKKASZTOTTAK
A „CENTRALA” SZALLITASI
VALLALATNAL**

(Cluj-Kolozsvár.) Az egyik kolozsvári reggeli lap legutóbbi száma cikket közölt, amely szerint Timmer Károly, a „Centrala” kolozsvári szállító vállalat alkalmazottja 72 ezer lej sikkasztott a cég től és a városról nyomtalanul eltűnt.

Ma délelőtt Friedmann, a „Centrala” igazgatója megjelent szerkesztőségünkben és kijelentette, hogy a cikk téves információ alapján látott napvilágot.

— Nem történt sikkasztás, — mondotta az igazgató, — csupán egy ügyfelem: Pimmer Károly, a Kolozsvárról tovább vándorló Charles Hesser cirkusz igazgatója a cégem által eszközölte a szállítást. Az elvámolás 72 ezer lejbe került, amiből a cirkusz igazgató 40 ezer lejt azonnal kifizetett és a hátralékos fizetés elől megszökött. Ezért jelentettem az esetet a rendőrségen, ahonnan beindították a nyomozást.

— Abból, hogy az én alkalmazottaim sikkasztottak volna, egy szó sem igaz. Cégünk 67 éve áll fenn. Még az utolsó kocsi is évtizedes alkalmazottam. Valamennyien megbízható, becsületes emberek.

**ZÁRT TÁRGYALÁSON HALLGAT-
TÁK KI MARDARESCU TÁBOR-
NOKOT A SELETZKY PÖRBEN**

(Bucuresti.) A Seletzky-pör, mely már napok óta folyik, napról-napra érdekesebb lesz. Tegnap hallgatták ki a bíróság Mardarescu tábornok, volt hadügyminiszter. A hadbíró elnöke megkérdezte a tábornokot, hogy amikor ő volt hadügyminiszter, az orosz csapatösszevonásokra való tekintettel szükséges volt-e az ország hadseregének fegyverszaporítása és a fegyvermek megjavítása? Megkérdezte még az elnök, igaz-e, hogy annak idején Foch marsall azt ajánlotta, hogy az ország hadseregét nyugati mintára szervezzék át?

Az ügyész indítványára

zárt tárgyalást rendeltek el.

Tíz perc múlva Mardarescu nyilvános főtárgyaláson folytatta vallomását. Elmondotta, hogy több nagy külföldi fegyvergyártól kért és kapott ajánlatokat. A legkedvezőbb ajánlatot a Skoda-művek tették. A tábornok idézte Bratianu Vintila szavait, aki előtte

több ízben dicsérte Seletzkyt.

A Condescu tábornok hadügyminiszter elmondotta, hogy Seletzky mindig a legkorrektebb módon viselkedett.

Paplita tábornok előadta, hogy Seletzkynek

szerződés szerinti joga volt bizonyos katonai okiratok megtekintésére.

Munteanu tábornok hasonlóképpen vallott. Kihallgatták még Georgescu ezredet, aki szintén kedvező vallomást tett. A tárgyalást holnap folytatják.

(—) MEGHIVÓ. A kolozsvári III. ker. FC Sportegyesület f. évi augusztus hó 12-én, este 9 órai kezdettel a Mészárosok Szövetkezetének összes helyiségeiben Str. Anton Pan (v. Kriza-ucca) 12. szám alatt szerpentin, confetti, tánc és szépségversennyel egybekötött nagy nyári táncmulatságot rendez. Belépti díj 1 személyre 20 lej, családjegy 2 nő, 1 férfi 50 lej.

**Pataky Kálmán egyetlen
hangversenye augusztus
12-én a Magyar Színházban**

Megindult a jegyostrom a Magyar Színház pénztáránál

Szombaton este lesz az idej, sőt a közelmúlt évek elmúlt szezonjainak is a legkiemelkedőbb hangverseny-eseménye. Pataky Kálmán Budapest, Bécs, Berlin, Páris, Róma és a többi nyugati metropolisok ünnepelt tenorista sztárja lép fel ezen az estélyen.

Kolozsvár közönsége megéri és megéri ennek a rendkívüli eseménynek értékét. A jegyelővétel a Pataky-estére a színház pénztáránál olyan méreteket ölt, hogy most már minden bizonyossággal megjósolható, hogy az utolsó helyig meg fogja tölni a közönség a nézőteret.

A rendezőség a legmesszebbme-

nőleg tekintettel volt a közönség teherbíró képességére s dacára annak, hogy egy ilyen hatalmas művészi attrakcióval kedveskedik Kolozsvár közönségének, mégis úgy szabta meg a helyárakat, hogy a társadalom minden rétege számára megszerezhető legyen ez a nagy élvezet.

A páholy 250 lej, az ülőhelyek ára pedig 20 lejnél kezdődik és a szöllye első soránál 80 lejnél éri el a legmagasabb árat.

Jegyeit mindenki siessen előre megvásárolni a Magyar Színház elővételi pénztáránál, amely délelőtt 9—1-ig és délután 3—7-ig áll a közönség szolgálatára.

APRÓHIRDETÉSEK

HA VANKENT 1 LEJ, VASTAGABB BETŰVEL SZEDVE 1 LEJ

Zalogcédulákat ékszerek-ről, arany tárgyakról legmagasabb áron vásárol a „RECORD” arany-beváltó és ékszerész. Alkalmi ékszerek kaphatók. *Óra és ékszer specialista.* Cluj, Calea Victoriei 1. (v. Kossuth Lajos-u.)

150—200 ezer lej tőkével társat keresek jömeneteli, biztos megélhetést nyújtó gyárüzemhez. A pénz kellőképpen garantálva. Ajánlatokat „Társas üzem” jelígre a kiadó továbbítja.

AZ EGYESULT ÁLLAMOKBA (New-york) kijöhet velem nő vagy férfi. Leveleket „Kettőnk utiköltsége kell” jelígre a kiadóhivatalba kérek.

KERESUNK lehetőleg belvárosban egy nagy szobát, lehetőleg tágas udvaron. Címeiket a kiadóba.

STR. SF. GEORGE 36. szám (Szilágyi-telep) alatt egy szoba, konyha, spejz beton pincével és gyümölcsösrel olcsón eladó.

ELADÓ HÁZ! Donát-ut mellett újonnan épült szoba, konyha, kerttel. — Egy írógép eladó, vagy bérbe. 5 ajtós szekrény, asztal, szék, rézág, Farkas-ucca 7. jobbra.

AZ ÁLLOMAS mellett csinosan butorított szoba azonnal kiadó. Str. Bucovina (v. Munkácsi-ucca) 13.

FIGYELEM! Kolozsváron még nem ismert híres Agneta jósnő, grafologa keresse fel. Mindent megmond, amire kíváncsi. Fogad kettőtől nyolcig. Ferenc József-ut 129.

ELADÓ HÁZ, 1 szoba, konyha, minden melléképülettel, 40.000 lej. Értekezni Postakert-ucca 2. Bádognánál.

ELADÓ alig használt fürdő kazán, jég szekrény, boltberendezés, boros hordók, üres üvegek, ládák, fafürdőkád, asztalok, lócák stb. Munkácsi-ucca 13.

ÉPÍTÉSZEK ÉS HÁZTULAJDONOSOK FIGYELMÉBE! Olcsó bádognai munkálatok cinezett vasbádognál ereszsátrona komplett felszerelve, folyó-méterenként 50 lej. Fedélfestés négyzetméterenként 8 lej. Új fedés négyzetméterenként 150 lej. Mindenféle újfajta kályha 20 százalékkal olcsóbb, mint üzletben. Fedélbádognát a legmagasabb áron veszek. Konyhaedényeket a legjutányosabban vállal Dániel. Postakert.

SZÉP masszív ebédlő eladó. Andrey Ady 7.

ARCO, Jókai-u. II. sz.
vesz és elad jókarban levő használt férőruhákat. Téli kabátokat is vesz **Férfi ruházatkodási cikkekről veszek zalogcédukat!**

GYÖNYÖRŰ 3 SZOBÁS KOMFORTOS MODERN, egészséges lakás a központban augusztus 1-ére kiadó. Érdeklődni lehet: Mikes Kelemen-ucca 17., házfelügyelőnél

EGY újonnan bekerített ház hely a Str. Petru Rareș 70a. alatt (Pata-uccai végállomás) eladó. Értekezni Str. Vasile Lupu 67. sz.

ELADÓ alig használt fürdő kazán, viz-kagyló csappal, angol klosett-csésze és viztartály, boltberendezés, ládák, boroshordók, üvegek, asztalok és több apróbb tárgyak. Munkácsi-ucca 13.

Aranyért, ezüstért legtöbbet fizet Órakerék. Széchenyi-tér 11.

EGY fatermeszködőt keresek, aki hajlandó faüzletet kezdeni egy tágas saroktelken, nagyon előnyös helyen. Str. Grigora 34. szám. Fellegvár.

VASONTÓKET felvesz Hirsch vasöntőde.

OLCSÓN eladó jól bevezetett vendéglő több lakószobával. Autóbusz, piac közel. Viz, villany, gyümölcsösök. Axente Sever 15.

INTELLIGENS egyedülálló urinő nagyobb üzlethez pénztárkezelésre óvadékkal felvétetik. Cím a kiadóban.

EGY vándor mozgó eladó. Saját dinamóval világít. Axente Sever 15.

(—) A CLUJI IPARTESTULET építőipari szakosztálya f. évi augusztus hó 9-én este 6 órakor, fémipari szakosztálya augusztus 10-én este 6 órakor és vegyipari szakosztálya pedig augusztus 11-én este 7 órakor közgyűlést tart az Ipari testület helyiségében. Minden egyes szakosztály közgyűlésének tárgya a szakosztály-elnök és az előjáróság megválasztása.

HIRDETÉS. Vaslemezárú gyárak! Van három, vaslemezről készíthető tömegcikkem. Átadandó haszonrészesedéssel, vagy fixre. Bővebben: Hirschhorn I. Tg. Mures. Dealului 3.

TÁRSADALMI ÉLET

(—) KIRÁNDULÁS A TORDAI HASADÉKHOZ. A magánalkalmazotti Fedaráció kolozsvári szakszervezete augusztus 20-án kirándulást rendez a tordai hasadékhöz. Találkozás Tordán a tordai alkalmazottakkal. Autó-költség személynként 40 lej. Találkozás és indulás vasárnap reggel pont 6 órakor a Munkás Újság kiadóhivatalában, Str. Memorandului 21. Telefon 1042. Jelenkezéseket csak korlátozott számban jegyeznek elő.

(—) AUTÓS KIRÁNDULÁS SZOVÁTA FÜRDŐRE. A „Klipping” Legényegylet turista szakosztálya f. hó 13-án, nagyszabású autós kirándulást rendez Szováta-fürdőre, mely iránt már eddig is igen nagy az érdeklődés. Indulás szombaton este 12 órakor. Részvételi díj tagoknak 150 lej, vendégeknek 160 lej. Turavezető Györke Márton. Ugyanígy autós kirándulást rendez f. hó 13-án a Remetei sziklaszorosba, ahol most teljes nyílásban van a havasi gyopár, a turisták kedvelt virága. Indulás reggel fél 5 órakor. Turavezető Kohn Béla. Részvételi díj tagoknak 90 lej, vendégeknek 95 lej. Jelenkezni lehet péntek estig a Legényegylet Brassai-ucca 3. szám alatti helyiségében este 7—11-ig, vagy napközben a gondnoknál. Vendégeket minél nagyobb számban szívesen lát a vezetőség.

**GONDATLANSÁGBÓL OKOZOTT
EMBERÖLÉSÉRT FELJELENTET-
TEK KÉT FELSZÓZSUKI FIATAL-
EMBER**

(Cluj-Kolozsvár.) Néhány nappal ezelőtt Felsőzsukon a Szamosba fulladt Mester Károly 9 éves gyermeke. Az első híradás szerint a tragikus halál véletlen következménye volt. Tegnap azonban a gyermek hozzátartozói

a kolozsvári ügyészségen gondatlanságból okozott emberölésért feljelentették Mocian Aurélt és Zbărcan Costantin nevű fiatalembereket.

A feljelentés szerint a két fiatalember a szerencsétlenség áldozatát arra készítették, hogy több gyermekkel együtt a sekély vízben huzzák a csónakukat fölfelé. Ezért beleültették őket a csónakba és beveztek a mély vízbe. Ott a csónak beleakadt egy kiálló fába, felborult s a bennülők a víz alá merültek. A két fiatalember ahelyett, hogy

a gyermekek megmentésével gondoltak volna, órájukat és egyéb ingóságukat mentették meg a szerencsétlen gyermekeket veszni hagyták.

A feljelentés alapján az ügyészség az ügyben elrendelte a vizsgálatot.

— **Köszönetnyilvánítás.** Néhány héttel ezelőtt megírtuk, hogy a tordaszentlászlói szanatóriumban egy zsidó leány az utolsó óráit éli. Egyetlen kívánsága volt még, hogy szállítsák be Kolozsvárra, mert az itteni temetőben szeretne pihenni. A kolozsvári neológ izraelita hitközség és a Szentegylet teljesítették is a leány utolsó kívánságát. A szegény leány egy héttel ezelőtt meghalt és kívánsága szerint holttestét csakugyan a kolozsvári izraelita temetőben földelték el. A leány hozzátartozói most lapunk útján mondanak hálás köszönetet egy neológ izraelita hitközségnek, mint a Szentegyletnek, áldozatkészégükért.

Kolozsvári kis notesz

1.
Hát kérlek, hála Istennek, elég rosszszul ... és neked? ... akárcsak neked! Abszolút vacakul ... a rezsi, üzletbér, a pillany, víz, adó, diszkrét kiadások ... kéregetők, más jótékonykodás és az egécsudája tudja, hogy még milyen költségek. Kérlek ráfizetek, határozottan ráfizetek ...

2.
Ugy-e bár mondani sem kell, hogy ez a típus a RÁFIZETÉSBŐL ÉLŐK szenvedő egyede. Van belőlük egynehány. Elegánsak, mint egy yorkshirei herceg, a legutolsó divat szerint. Némelyike autón jár, van egy szerény villája palamelyik kert uccában. Ráfizetésből persze.

3.
Egynémelyike annyira ráfizet, hogy például évente legalább egyszer átépíti, átfesti az egész üzletét. A babájának nagyobb tüpénzt ad, mint hitvesének ... ráfizetésből persze. Van olyan gyötrődő ráfizető, aki egy-két palotát vásárolt már Bécsben, Berlinben ... mit lehessen adni ... ami biztos, az biztos. Határozottan sajnálatra méltó tönkrement emberek ezek a ráfizetők. Ugy tudnak sirni, zokogni, könnyezni, hogy szinte kedve volna az embernek megosztani velük — a ráfizetést. (?)

METALLUX TISZTÍTÓ POR
HIG SZAPPAN
ÚTÁNOZHATATLAN - NÉLKÜLÖZHETETLEN

— A pénzügyi tisztviselők elégtelt követelnek Madgearu pénzügyminisztertől. „A hét” című rovatunkban beszámoltunk arról a konfliktusról, amely Madgearu pénzügyminiszter és tisztviselői között robbant ki. Az ügyben ma váratlan és az ország politikai történetében páratlanul álló fordulat következett be. A tisztviselők egyesülete portarel útján felszólította a pénzügyminisztert, hogy 48 órán belül nyilvános elégteltelt szolgáltatson a hozzájuk intézett „rablók és tolvajok” kifejezéseikért. A felszólítást Gheorghescu pénzügyminiszteri igazgató írta alá.

— Orosz tudós sztratoszféra repülése. Bukaresti jelentés szerint mértékadó körök arról értesítenek bennünket, hogy Piccard és Settle professzorok sztratoszféra repülése után Moszkvában egy óriási léggömbbel Proklovjev szovjet aviatikus sztratoszféra repülésre készül. A kísérlet végrehajtására a mai napot tűzték ki, mivel a meteorológiai intézet jelentése szerint a sztratoszférába való emelkedés megkísérlésére a mai nap a legalkalmasabb. Tekintettel arra, hogy a népbiztosok tanácsa számol azzal az eshetőséggel is, hogy előre nem látott körülmények esetleg arra fogják kényszeríteni a magasba emelkedett léggömböt, hogy román terület felé szálljon, vagy román területen kössön ki, megbízták Nicolae-Vici Krestinsky helyettes külügyi népbiztost, hogy járjon közbe a román kormány nál az engedély megszerzésére. Krestinsky Titulescu útján interveniált is a román kormány nál, amelynek eredményeképpen Voicu Nitescu belügyi államtitár utasította a román hatóságokat, hogyha esetleg az orosz léggömb román területre érkezik, azt ne gyék pártfogásukba és nyújtssanak neki segédkeztet.

A kontárkérdés megoldását sürgetik a kisiparosok

(Cluj-Kolozsvár.) Sohasem volt súlyosabb a helyzete a kisiparosoknak, mint manapság, amikor az elviselhetetlen adóterhek mellett a gazdasági válság hullámvérésével is dacolniuk kell. Másik oldalról pedig

a gombamódra szaporodó kontárok teszik elviselhetetlenné a kisiparosok helyzetét.

A hatóságok szemet hunynak a kontárok egyre térhódító gazdálkodásainak.

Hiába fordulnak a legnagyobb kétségek között élő kisiparosok az illetékes hatóságokhoz,

panaszuk nem talál sehol sem meghallgatást.

Különösen súlyos a helyzet az építőiparban, ahol a kontárok vakmerősége már annyira megy, hogy

nagyszabásu munkákra is pályáznak,

ugyhogyminden kereseti lehetőséget elvesznek az iparengedéllyel rendelkező kisiparosoktól. A kontárok elszaporodása nemcsak az iparosokat sújtja érzékenyen,

hanem a várost és az államot is az adók elmaradása miatt.

Az államnak, illetőleg a hatóságoknak

sürgősen intézkedniük kell a kényes ügy megszüntetésére oly formán, hogy az egyes ipari szak-

mákból bizottságokat kellene alakítani, amelyeknek egyetlen feladatuk lenne a kontárok ellenőrzése. Természetesen azokat a kontárokat, akik lelkiismeretlennül a súlyos adókat fizető iparosoktól vonják el a kenyeret,

súlyosan kell megbírságotolni, hogy elrettentő példával szolgáljanak a jövőre nézve. Mert rossz lelkiismerete lehet annak az iparosnak, aki a törvények kijátékozásával, kerülő úton akarja megélhetését biztosítani ugyanakkor a többi iparostársra tekintélyes összegeket fizet az állampénztárba.

A felrobbant versenyautó tüze lángborított egy falut

Három ember meghalt, nyolcan életveszélyesen megsebesültek

STOCKHOLM. Tegnapelőtt rendezték Svédországban az országos automobil versenyt. A nagy díjért rendezett versenyen borzalmas autobiliszerencsétlenség történt. Negyedórával a start után az egyik falucskában egy versenykocsi a szűk utcában felborult és motorrobbanás következtében tüzet fogott. A szerencsétlenség közvetlenül a kanyarulat mögött történt, úgy, hogy a hátuljövő versenykocsi vezetői csak akkor vették észre az égő autót, amikor már közvetlenül előtte voltak. Már nem lehetett lefékezni és hat versenykocsi beleszaladt a felborult és magas lánggal égő automobilba. Három versenyző szörnyethalt, nyolcan pedig életveszélyes sérüléseket szenvedtek. Az égő automobil tüzeit a nagy szél átvitte a közelben levő fából készült házakra is. A lángok gyorsan terjedtek tovább, úgyhogy mielőtt még csak hozzákezdhetek volna az oltáshoz, a falu nagyrésze égett. 47 ház hamvadt el. Az anyagi kár óriási.

Szűz Mária titokzatos megjelenése tartja izgalomban egy francia város lakosságát

(Páris.) Az ardeani hegyek alján levő Beauraing nevű városkában páratlanul titokzatos esemény miatt keltett nagy nyugtalanságot az emberek lelkében. Ugyanis a város lakosai közül többen azt állítják, hogy egy bizonyos helyen látták megjelenni Szűz Máriát, amint akis Jézust karjában tartotta és egy hozzáimádkozó gyógyíthatatlan betegségen szenvedő embert csodálatos módon meggyógyított. A hír következtében leirhatatlan vallá-

sos és misztikus félelem vett erőt az embereken. Elhatározták, hogy arra a helyre, amelyen a Szűz Mária megjelent, templomot és kórházat építenek. Több pap és orvos ment ki a helyszínre, akik határozottan állítják, hogy azon a helyen csodálatos megnyugtató érzés költözik az emberek lelkébe és mintegy túlvilági hangokat lehet hallani. A helyszínén megjelent bizottság tanulmány tárgyává tette a titokzatos jelenséget.

Végso kétségbeeséssel várják a kolozsvári nyugdíjasok az elmaradt júliusi nyugdíjak kiutalását

(Cluj-Kolozsvár.) Ismét több száz elkeseredett nyugdíjas lézeng a pénzügyigazgatóság körül. Megtárgyalják jogaikat és megállapítják, hogy szörnyű az az eljárás, amit velük szemben az állam gyakorol. Mivel érdemelték meg éppen ők ezt a bánásmódot.

— Nincs mit egyek már, — mondja busan az egyik.

Társai nem lepődnek meg rajta. A válasz ez:

— A házigazdám felmondott. Ha nem költözök ki tizenötödikére, kilakoltat. Nem is merek hazamenni, mert nem bírom az állandó moleztálást. Tudom, neki

is igaza van, de mit tegyek, amikor nem kapom én sem a pénzt.

— Velünk már a kutya sem törődik, — veti közbe egy fehérhajú kopott veterán. — Ha megdöglünk, az sem baj, csak ne kelljen fizetni. Jók voltunk, amíg birtuk erővel, most aztán mehetünk a fenébe.

— Megérdemeljük, mert türjük.

Igy társalognak a kolozsvári nyugdíjasok és várnak, talán hiába. Amikor megunták a beszélgetést, bevonulnak a lépcsőházba, az udvarra és letelepednek. Órák hosszat ülnek ott, nem szólnak senkinek csak néznek

Eszükbe jutnak az elmúlt idők boldog emlékei. Néha egy-egy régi idil emléke is felcsillan:

— Emlékszik, Mária — szólal meg egy megviselt, öszes bácsi. — amikor maga postakezelő volt. Mindig megvártam ... azt akartam, hagyja ott a férjét ... legyen az én feleségem ... Aztán jött a háború, ő meghalt, én itt maradtam. És ... és többet soha nem jutott eszembe közeledni magához. Olyan szomorú volt. Pedig akkor talán még jobban szerettem ...

Az asszony maga elé mész, majd felsóhajt:

— Szegény jó uram ... ha látná, milyen rossz sorsom van, milyen keserves körülmények között élek ...

Még sokáig várokoznak, panaszkodnak a nyugdíjasok s csak a késő délután szóródnak szét a szélrózsa minden irányába. Ki tudja, lesz-e mit enniük?

A rendelet pedig sehol sincs még. Várat magára, Isten tudja meddig?

A Bocskai-tér 2. szám alatti nyugdíjgyűlés helyiségében szintén nyomott hangulat uralja a kedélyeket. Éles szóharc, hiába való határozatok és semmi eredmény a vége a megbeszélésnek. Mindenki a holnaptól remél.

— Felborult a csónak, a vízbe estek a kirándulók. Nagyvárad: jelentés szerint majdnem két halálos áldozata volt tegnap délután a gáti strandnak. Grünfeld József és Schwartz Sándor iparosok csónakot béreltek és nekiindultak a Körösnek. A parton állók egyszerre csak egy kétségbeesett „segítség” kiáltásra lettek figyelmesek, amely a folyó közepe felől hallatszott. A két vízbeesett iparosfiút a parton álló Szabó Lajos nyomdász mentette meg a vízbefulladásól.

SZINHAZ és MOZI

OPERA-MOZGÓ MŰSORA:

Hétfőtől: Minden csak komédia. Pazar kiállítású operettszláger. Főszerepben: Lee Perry, Paul Hörbiger, Adele Sandrock, Ottó Wallburg.

Csütörtöktől: Halló, itt szerelem. A muzsika, humor és szerelem filmje. — Főszerepekben: Schneider Magda, Fritz Schultz, Adolf von Goth. Előadások kezdete 3, 5, 7 és 9 órakor. Helyvárak: 10 és 20 lej.

Csendben, de nagy eredménnyel dolgozik a jól felszerelt kolozsvári rák-kutató intézet

(Cluj-Kolozsvár.) A kormány — mint ismeretes — pár évvel ezelőtt a kolozsvári Vörös Kereszt kórházat rákkutató intézetnek rendezte be és ennek vezetésével Moldovan professzort, valamint dr. Stanca Constantin egyetemi magántanárt bízta meg. Rövid idő alatt főleg saját áldozatkészségükből — hatalmas tudományos intézetet létesítettek, ameynek jelenlegi berendezései sok milliót érnek. Kísérleti laboratóriumai, kémiai felszerelése mind tökéletesek. A laikus számára talán a Röntgen-apparátusok a legérdekesebbek. Egy nagy teremben négy körülbelül 75 centiméter átmérőjű hosszú cső nyulik ki félelmetesen a falakból, mint valami mozsárágyuk, amelyek gyilkos harcot folytatnak. Valóban harc ez. Még pedig az orvosok néma harca az emberiség pusztító nyavalyájával — a rákkal. Ezek az irtó sulyu csövek hatalmas ólomburkolatot foglalnak magukban, hogy izolálják a beteget és orvosokat az ultra-erősségű röntgensugaraktól, mert gyakran megtörtént, hogy orvosok estek áldozatul a rákbetegség elleni küzdelemben. A kolozsvári rákkutató intézet kimutatása szerint:

Erdélyben egy ezrelék a halálózási arányszám. Kolozsváron és a megyében évente körülbelül 100 ember hal meg rákban.

A RÁKBETEGSÉG TUDOMÁNYOS MEGVILÁGÍTÁSBAN

A rákról, melynek megvitatása sohasem veszti el aktualitását, beszélgetést folytattunk dr. Stanca magántanárral, a rákkutató intézet igazgatójával, aki a rákbetegség egyik legalaposabb kolozsvári specialistája és aki a rák problémáját a következő érdekes tudományos megvilágításban tárta elénk.

— A rákbetegség — mondja dr. Stanca — a legrégebbi idők óta ismeretes az emberiség előtt, azonban a mikroszkóp használata előtt is sok olyan betegséget csoportosítottak ebbe a kategóriába, melyeknek alapjában véve semmi közük nem volt a rákhoz és

innen származik az a tévhit, hogy a rák orvossággal gyógyítható, holott a patikában nem létezik ellene gyógyszer.

A rák tulajdonképpen felismerése a betegség elején igen nehéz, de a beteg rendszerint előrehaladott stádiumban sem fordul orvoshoz, amikor már nehéz vagy egyáltalán nem lehet segíteni rajta, tekintettel arra, hogy a beteg az ugynevezett operabilis állapotban sem veszi komolyan a betegségét, azt elhanyagolja és ilyenkor már elkésik, vagyis nem kerül orvos elé többé.

Igy magyarázható meg az a nagy félelem, mely szerint

ha valaki rákbeteg — az elveszettnek tekinthető, pedig könnyű volna megmenteni az életnek, ha idejekorán kerülne szakorvos kezébe.

— Az erre irányuló kísérletek

és tanulmányok még nincsenek befejezve — folytatta Stanca dr., — amelyek a rákbetegség ragályos voltára vonatkoznak. Egyesrákkutatók cáfolják, mások viszont határozottsággal állítják a rák fertőző képességét. Az eddigi tapasztalatok szerint ajánlatosabb védekezni és ha rákos egyénnel kerülünk össze, viselkedjünk úgy, mint fertőző betegekkel szemben szoktunk. Eszerint be kell tartani az összes egészségügyi szabályokat, — mint kézfertőtlenítés stb.

A rákbetegség különösen az alsóbb néposztályok között és falvakban pusztít különösen

ott tudniillik, ahol az egészségügyi viszonyok sok kívánnivalót hagynak maguk után.

— Egyébként ujabban nagyon hangoztatják a rák örökölhetőségét, mely verzióknak még egyes orvosok körében is sok híve van. Hogy miből keletkezik tulajdonképpen a rák, ezt az orvosi tudomány még nem tudta teljességgel megállapítani. Valószínű, hogy krónikus és hosszan elhúzódó betegségek idézik elő, mint pl. gyomorfekélyből keletkezhetik gyomorrák, méhfekélyből méhnyak különböző gégebetegségekből pedig gégerák.

Miképpen gyógyítható a rák

Rákgyógyításról csak műtéttel kapcsolatosan lehet beszélni. Eddig csak műtét volt az az orvosság, mely a rákos képződményt az emberi testből el tudta távolítani. Vannak olyan esetek is, amelyeket a röntgen és rádiumsugarak szépen és végérvényesen meggyógyítottak, mint pl. a bőrrák. Előfordulnak tragikusabb dolgok is, mikor az operáció után kiújul a rák, de ezek rendszerint csak elkészt eseteknél fordulnak elő.

— A nagyobb forgalommal bíró kórházakban jobbak a végleges eredmények. Ezért

a rákműtéteket egy és ugyanazon operatőrnek kellene végeznie, mert ezáltal növekszik a végleges gyógyulás bizonyossága.

Ha a rák az első hetekben kerül

az orvos kése alá — 92—96 százalékos teljes gyógyulást érhetünk el. Ez sajnos az orvos részére egy utópia, mert a betegek 80 százaléka rendszerint elkésve veszi igénybe az orvosi kezelést.

— Egyébként a kolozsvári rákkutató intézetnek kitűzött feladata orvosokat kiképezni rákspecialistává, hogy ezáltal is csökkentse az ország rákstatisztikájának anyagát.

Eddig tart dr. Stanca Constantin magyarázata, akinek magyarázatából kitűnik, hogy a rák okozójának kutatása még gyermekcipőit tápossa ugyan, de az orvostudomány fáradhatatlan harcosai a legdrasztikusabb eljárásoktól sem riadnak vissza, hogy a civilizációt megmentse ettől a végzetes nyavalyától.

(S. Gy.)

Gyermek szépségversennyel egybekötött kabaré a Magyar Színházban

Vasárnap augusztus 13-án d. e. 11 órakor a Magyar Színházban gyermek szépségversennyel egybekötött kis kabaré előadást rendez Ihsz Aladár

(Cluj-Kolozsvár.) A kabaréban tréfás, kis egyfelvonások — amelyekben a kolozsvári színház kiváló tagjai vesznek részt — azonkívül: Aladár bácsi mesél, magánszámok, szóló és duett táncok és a kolozsvári uri társadalom műkedvelő gyermekszereplői: zongora, ének, tánc, román és magyar szavatokkal szerepelnek.

A gyermek szépségversenyre minden szülő benevezheti gyermekét, fiú vagy kisleány. A színpadon az erre a célra felkért úri asszonyokból álló zsüri fog dönteni.

A szépségverseny győztesét, nagy ünnepek keretében kiáltják királynőnek és elnyeri az első díjat:

egy aranykarkötőt, melléje

Chémia csodája!

Ami ma kék, zöld, sárga, holnap gránátpiros vagy más divatszín is lehet; pénz, gond nem kell sok hozzá, mert sikerrel fest és tisztít ruhákat a

Czink-gyára

választ a zsüri két főudvar-hölgyet és hét udvarhölgyet vagy lovagokat.

A második díj:

egy arany gyűrű; a harmadik díj: egy kiló csokoládé.

Azonkívül díszes oklevélben részesül az egész udvartartás. A szépségkirálynője és az udvara reflektorok fényében uszó gyönyörű ezüst hidon fog megjelenni, hogy az értékes ajándékokat a zsüritől átvegye.

A győzteseket a színpadon lefotografálják.

Szünetben ingyen fagyaltot fognak osztani a gyermekeknek. Benevezési díj nincs. A megváltott jegy egyben jogosult a versenyen való részvételre is. A kabaréban részt venni óhajtó gyermekszereplőket szívesen felleptetik, ezért kéri a szülőket, hogy legkésőbb csütörtök délig jelentsék be, levélben vagy személyesen C. Regele Ferdinand 107. földszint, Ihsz Aladárnál.

Részletes programot az uccán megjelenő nagy plakátokon fognak hirdetni. Azok a szülők, kik gyermekeikkel részt óhajtanak venni a versenyen, a jegy-megváltásnál diktálják be a nevüket a pénztárosnénak.

ÖSSZEVERTÉK FILIPESCU ÉS VEZÉRKARÁT A KONZERVATÍV PÁRT CRAIOVAI NÉPGYÜLÉSÉN

(Craiova.) Tegnap a konzervatív párt, amelynek vezére Gr. Filipescu beszédet akart mondani Craiovában, amelynek során izzó szavakkal kezdte támadni a gazdaadósságok rendezéséről szóló törvényt. Beszédét eleinte csak közbeszólásokkal zavarták, amelyek később éktelen ordításokká fajultak, majd záptojásokkal fűszerezték a pártvezér szónoklatát.

Filipescu, hogy a készülő botrányak elejét vegye, emelkedettebb hangon akarta folytatni beszédét, de ekkorra a „jámbor“ halgatók a harsogó vezérre rohantak és ökölcsapásokkal adták tudtára, hogy szónoklatát nem kívánják tovább hallgatni.

A verekedés hevében a szónoklatra felkészült korifeusok betört fejükkel és megrepesztett bordákkal felküdtek a hódító csatáért.

A harc a rendőrség beavatkozásával ért véget.

RÁDIO

SZERDA, augusztus 9.

Bucuresti. 15: Gramofon. 14: Kamarazene gramofonon. 18: Rádiózenekar. — 19.15: A hangverseny folytatása. 20: Felolvasás. 20.20: Könnyű lemezek. 20.40: Rádiószabadgyetem. 21: Zongora. 21.30: Előadás. 21.45: Klarinét. 22.15: Cselló. — 23: Tánczene.

Budapest. 7.45: Torna, gramofon. 11: Felolvasás, gramofon. 13: Déli harangszó. 13.05: Zongora, ének. 14.30: Zenekari hangverseny. 16: Dzssembori. 17: Kuria Simi cigányzenekara. 18: Dzssembori. 19: Hangverseny. 20.15: A budapesti hangverseny zenekar hangversenye. 21.45: Előadás a Studióból. Utána jazz.

Bécs. 12.30: Dalok gramofonon. 13: Szimfonikus hangverseny. 16.55: Híres szerelmi duettek gramofonon. 20: Szimfonikus hangverseny. 22.50: Szimfonikus hangverseny.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Calea Regele Ferdinand (volt Fe-
renc József-ut) 64-66., balra

Naptár Augusztus 9. Szerda. — Róm.
kath. Román vt. Görög kath.
Ap. Matia. Izr. Roland.

Jó estét!

— Hallotta? Matuska nem szívesen
megy el Budapestről. Kijelentette, hogy
a magyarországi börtön sokkal jobb,
mint bármelyik a világon.

— No lám, ez is kitűnő idegenfor-
galmi propaganda Budapestnek...
ZENEI VÉLEMÉNY.

Hegedűs: A nő olyan, mint a hegedű.
Mielőtt játszának rajta, előbb felhan-
goljuk.

Dobos: Én azt mondom, a nő olyan,
mint a dob. Mindig cserni kell...

LEÁNYISKOLÁBAN.

Tanár: Mit tud Ilosvai Selymes Péter-
ről, kisleányom?

Leány: Költő volt és textíles.

Tanár: Textíles?

Leány: Igen, hiszen éppen az előbb
mondta a tanár ur, hogy „selymes”
volt...

ABUSZKE PICCARD.

I. asszony: Olvastam, hogy Piccard
tanár 16.270 méter magasságot ért el a
sztratoszférában.

II. asszony: Na, nem szeretnék a fele-
sége lenni.

I. asszony: Miért?

II. asszony: Nagyon magasan hordja
az orrát...

A LÁTSZAT CSAL.

Egy kereskedő szalmaszálon szürcsöli
a jeges limonádét a kávéházban. Egy
ismerőse megszólítja:

— Mi az, olyan jól megy magának?

— Amint látja, most kapaszkodom az
utolsó szalmaszálnak...

— **Időjárásjelentés.** A budapesti
meteorológiai intézet időjárásjelen-
tése szerint: meleg idő várható,
élénk légáramlással, némi felhőzet-
tel a keleti részen.

— **Inspekción győgszertárak.**
Minerva, Calea Regele Ferdinand
28., Lukács, Str. Memorandului 2.,
dr. Olariu, Str. Regina Maria,
Apostol, Cal. Regele Ferdinand 30.

— **Egész Európát összefárta el-
vesztett édesanyjára.** Kolozsvá-
ron letartóztatták. Budai Sándor
40 éves newyorki lakos néhány hó-
nappal ezelőtt arra ébredt, hogy
édesanyja eltűnt. Sehosem találta
meg. Tüvé tette egész Newyorkot,
majd azt hallotta, hogy édesanyja
Európába utazott. Utlevelet váltott
és anyja keresésére indult. Össze-
járta Orosz-, Spanyol-, Francia- és
Németországot, valamint Csehszlo-
vákiát is. Végül pedig Romániába
jött anyját megkeresni. Kolozsvárra
pár nappal ezelőtt érkezett. Nem
volt hol megszálljon, a rendőrség,
mint hajléktalant, őrizetbe vette és
átkísérte az ügyészségre.

— **Két francia hadihajó karam-
bolja.** Touloni jelentés szerint az
ottani hadikikötőben tegnap éjszaka
súlyos hajóbaleset történt. A
Fortune torpedóromboló a kikötő
bejáratánál összeütközött a Joan
Bart cirkálóval, amely súlyosan
megsérült, úgy, hogy be kellett von-
tatni a javító dokkba. Több ten-
gerész megsebesült, de emberéletben
szerencsére nem esett kár.

Régi szerelmeséhez szökött a háromszoros testvérgyilkos elmeháborodott

(Oradea-Nagyvárad.) Boross
György nagyvárad magánhivatal-
nokot esztendőkel ezelőtt mint
köz- és önvészélyes elmebeteg
az elmeegógyintézetbe szállították.
A veszedelmes ember néhány nap-
pal ezelőtt megszökött a tébolydából.
A rendőrségnek csak hosszas
nyomozás után sikerült megint kéz-
rekeríteni.

Furcsa szerelmi história előzte
meg Boross György szökését. Négy
esztendővel ezelőtt az akkor még
épelméjűnek látszó fiatalember
megismerkedett egy csinos nagy-
várad leánnyal. Az ismeretségből
szerelem lett. Boross feleségül
akarta venni a leányt, ez azonban
kikosarazta és Fodor Gyula auto-
mobilfuvarozó felesége lett. A sze-
rencsétlen fiatalember beleőrült a
szerelmi csalódásba. Egy éjszaka
dühöngeni kezdett és

**dührohamban borzalmas ke-
gyetlenséggel lemészárolta há-
rom testvérét.**

Elmeegógyintézetbe szállították.
Később állapota annyira javult,
hogy már látogatókat is fogadha-
tott.

A különös a dologban az, hogy
egykor szerelme: Fodor Gyuláné

csaknem mindennap megláto-
gatta.

Végre is a tébolyda vezetője eltű-
totta az asszony látogatását, mert
**Boross és Fodorné között újra
fellángolt a szerelem.**

Az egyik éjszaka Boross az örülte-
ket jellemző ravaszsággal megszö-
kött a tébolydából. A rendőrség
széleskörű nyomozást indított a ve-
szedelmes ember kézrekerítésére.
Hosszas nyomozás után beidézték
Fodor Gyulánét, aki azonban ta-
gadta, hogy tudna Boross szöké-
séről. Több órán át tartó vallatás
után végre megtört és elmondotta,
hogy

**reggel hétfőre a Rulikovszki-
temetőben adtak egymásnak
találkát.**

Detektívek, rendőrök és tébolydai
ápolók kísérték Fodornét a temetői
randevuára. A megjelölt helyen a ki-
sérők elbujtak és Fodorné egyedül
várakozott. Néhány perc múlva
megérkezett Boross. Akkor egyszer-
re előrohantak a rendőrök és ápo-
lók.

**kényszerzubbonyt húztak a
szökevényre és visszazárolták
az elmeegógyintézetbe.**

Igy ért véget a háromszoros testvér-
gyilkos szökése.

— **Gyilkosságért letartóztattak
egy családot.** A hevesmegyei Csány
község csendőrsége tegnap egy
egész kisbirtokos családot: apát,
anyát és fiút kísért be vasraverre
az egri ügyészség fogházába. Pár
esztendővel ezelőtt Orosz Sándor
46 éves földműves összeveszett a
dinnyeföldön Hermos Sándor ne-
vű szomszédjával. Ettől kezdve
gyűlölet lángolt fel közöttük. Teg-
napelőtt hajnalban Orosz Sándor
a dinnyeföldjén dolgozott. A szom-
szédos parcellán Harmos Sándor
feleségével és fiával együtt szedte
az érett dinnyét. Valamilyen okból
a két gazda megint összecsúszko-
zott. Harmosék erre a cséplőhada-
róval, lapáttal és ásóval támadtak
az egyedül lévő Orosz Sándorra és
addig ütlegelték, amíg véresen és
eszméletlenül terült el a földön. A
csendőrség, amely hamarosan tu-
domást szerzett az esetről, intézke-
dett, hogy az életveszélyesen sé-
rült embert beszállítsák az egri
kórházba. Itt azonban délfelé ki-
szenvedett. Erre letartóztatták a
gyilkos családot és mindhármukat
bilincsekbe verve szállították a
fogházba.

— **Saját hajából készített ruhát
magának egy asszony.** A németor-
szági Wesermündben lakó Blecke
asszony olyan ruhát készített ma-
gának, amilyen nincs senkinek.
Harminc év alatt kihullott, kifé-
sült hajából szötte ezt a ruhát,
amelyet természetesen csak kivé-
teles alkalmakkor vesz fel. A haj-
ból készült ruha a vidék nevezetes
látványlője közé tartozik.

— **Szivrepedésben halt meg egy
matróna.** Egy német orvos lap
egy különös halálesetről számol
be. Egy 65 éves asszony hirtelen
összeesett és meghalt, midőn férje
haláláról értesült. Az asszonyt fel-
boncolták, ekkor kiderült, hogy
szívén egy nagy repedés támadt
ezen át vérzett el. A szivrepesztő
fájdalom tehát nem frázis, hanem
valóság.

— **Sepsiszentgyörgyre helyezi át
a mezőgazdasági és ipari állítás
irodáját augusztus 15-én az EGE.**
Az Erdélyi Gazdasági Egylet a sepsis-
zentgyörgyön augusztus 26—30.
napjain rendezendő mezőgazdasá-
gi, ipari és kisállatkiállítás irodá-
ját Kolozsvárról Sepsiszentgyörgy-
re helyezi át augusztus 15-én. Így
augusztus 15-től mindennemű meg-
keresés és kiállítási tárgy már
Sepsiszentgyörgyre küldendő az
alábbi címre: Mezőgazdasági Kiál-
lítás Sfántul-Gheorghe—Sepsiszent-
györgy, jud. Treiscaune. Három-
szék m. Székely Mikó Kollégium.

— **Szaharai hőség Londonban.**
Angliában augusztus első napjai el-
viselhetetlen hőhullámmal köszön-
töttek be. Londonban tegnap dél-
után a hőmérő 39 fokot mutatott.
Egész sereg ember kapott napszu-
rást. Az üzleti élet szinte teljesen
megbénult. Aki csak tehetette a zöld-
be, vagy a folyó partjára mene-
kült. Közel egymillióra becsülik
a kirándulók számát.

— **A Dunába ugrott egy német
cserkész, mert nem mehetett Gö-
döllőre.** Budapesti jelentés szerint
egy 15 esztendőes német cserkész
tegnap éjszaka a Dunába ugrott,
mert nem mehetett el a gödöllői
dzsemborira. Divald Egon 15 éves
berlini gimnázista, aki esztendőkö-
n részt vett a cserkészmozgalom-
ban, három aachen cserkész tár-
saságában utrakelt Magyarország
felé. A Hitler-uralom tudvalevőleg
feloszlatta a cserkészcsapatokat is.
A három kis cserkész Németorszá-
gon és Ausztrián át vasuton jött,
Magyarországon azonban nagy la-
rabon gyalog tette meg az utat Bu-
dapestig. Elmentek a főkapitány-
ságra és megkérték, hogy juttassák
el őket Gödöllőre. Itt azonban ta-
gadó választ adtak nekik. Divald
Egon erre a Dunaparra rohant és
a Duna vizébe ugrott. A rendőr-
ségi motoroscsónak azonban ideje-
korán kimentette. A német követ-
ség utján azután visszaküldték Ber-
linbe a diákokat.

Ha jó és olcsó könyvet akar
a tudomány és irodalom
bármely ágából, úgy fordul-
jon bizalommal

Keszey Albert

könyv- és papirkereskedés-
hez, Cluj-Kolozsvár. Főter 7.

— **Leugrott a negyedik emeletről
egy katolikus pap.** Budapesti je-
lentés szerint az Akadémia-uccá-
ban tegnap délután a 9. számú ház
felügyelője figyelmes lett egy pápi
reverendát viselő idősebb férfire,
aki kétszer is körüljárta a negye-
dik emelet folyosóját. A reverendás
férfi egy darab ideig még ott tar-
tózkodott, azután átment a szom-
szédos házba és a negyedik emele-
ten keresztülvetette magát a korlá-
ton, a harmadik emelet vasrácsá-
ban azonban megakadt a reveren-
dája. Innen az elsőemeleti rácsra
zuhant és a teste bevágódott a fo-
lyosóra, ahol véresen terült el. A
házbeliek mentőket hívtak s ami-
kor a mentőorvos föléje hajolt, a
pap ennyit mondott: „Ne bántson,
hagyjon meghalni.” Megállapítot-
ták, hogy lábtörést és egyéb zúzó-
dásokat szenvedett. A Rókus-kór-
házba szállították. Kiderült, hogy
Matlou János 58 éves római katho-
likus lelkész. Az utóbbi időben so-
kat betegeskedett és kétségtelen,
hogy lelki összeroppanás vitte a
végzetes tetteire.

**We adja el hibás ruháját, mert égést,
molyrágást, v. bármilyen szakadást, mű-
vész esen bestoppolok, vagyis eltűntetek**

HIRSCH Victoriei 15.

— **Kártérítést fizet a CFR az
elvesztett csomagok után.** A CFR
igazgató tanácsa határozatot ho-
zott, amelynek értelmében a vasuti
kocsikban elvesztett, vagy ellopott
csomagok után kártérítést fizet. A
kártalanítás természetesen csak
azokra az esetekre vonatkozik, ami-
kor megállapítást nyert, hogy a
csomag valóban a vasuti kocsi-
ban vesztett el, vagy ott lopták el.
Az ily módon eltűnt csomagok után
a CFR kilogrammonként 400 lej
kártérítést fizet, személypodgyá-
szoknál viszont a kártérítés össze-
ge kilogrammonként 100 lej.

— **Véres testvérpárba Kissebe-
sen az örökség miatt.** Tegnap a kis-
sebesi mezőn Dan János és Dan
István testvérek munkaközben ös-
szeveszték az örökség fölött. A ve-
szekedésből verekezés lett, mire
Dan János kapát ragadott és azzal
támadt rá öccsére. Az védekezett és
a két testvér úgy összevadászta
egymást, hogy mindkettőt betört
fejjel, több sebből vérezve szállíto-
ták be a bánffyhungyadi kórházba.

— **Csirkelopásért félholtra verte
a rajtakapott gyermeket.** Moldovan
Vasile Bucsa községi 8 éves kisfiu
tegnap látva, hogy otthon nincsen
mit enni, a falu végén behatolt Pop
Mihail nevű gazda udvarára, ahon-
nan két csirkét elemeit. A megkár-
osított észrevette a lopást, megfog-
ta a tolvajt és bűnjellel a kezében
a nagyton végig ököllel ütötte a
szerencsétlen gyermeket. Az áldo-
zat több sebből vérezett már, ami-
kor a szembejövő lakosok kiszaba-
dították a lelketlen gazda kezét kö-
zül. A csendőrség a verekedő ellen
megindította az eljárást.

Kolozsvár Montevidéóban

Ma már csak az vándorol ki a délamerikai „mesék” országába, akinek itthon ég a föld a talpa alatt

(Cluj-Kolozsvár.) Az álmok országa: ... messzeség ... otthon: nyomor, vergődés ... hátha ... ott túl a nagy kék vizeken, ahol nem csak az épület kolosszusok karcolják a felhőket ... a vagyonok is ... az ábrándok is ... a vágyak is ... itthon elkótyavetyélni mindent, az utolsó párnát is ... két nap vasút ... tíz nap hajó ... kikötő ... idegen város ... idegen emberek ... ismerős nyomor ... kivándorló sors.

A HALDOKLÓ MEKKA

Az itthon megélni nem tudók, a szélhámosok, börtön elől menekülők Mekkája volt még egy pár évvel ezelőtt Brazília, Argentína, Uruguay. Ezekben a délamerikai államokban úgy gyűrődött fel a leverszegényedett Európa minden kitől elhagyott, kenyérhez nem jutott processziója, mint egykor a kincseket ígő Kalifornia aranymezőin a mindenre elszánt brávók hadserege.

MEG EMLÉKEZETES ...

... hogy mintegy 8–10 évvel ezelőtt a kivándorlási ügynökök raja lepte el egész Erdélyt és fantasztikus vagyonszerzési lehetőségek színezésével, mesével egyes falvakat valósággal elnéptelentettek és a hajóóriások fülledt acélszobái vitték a munkásizmok, az utolsó reményeket, a kétségbeesés elől menekülőket a délamerikai infernók mélységeibe ... pedig azt hitték, hogy az az igaz, amit az ügynökök színeztek jövőként nekik, a nyomor vándorainak.

ÉS AZUTÁN ...

... jött valóság. Az utiköltségből megmaradt garasokból véres tengődés és utolsó mentváráként a dzsungelirtás, a bungalovok könnyáztatta puccsei, koplalás, gyötörő munka, tropikus nyavalyák, vándorlás egyik rengetegből a másikba és aki nem hagyta ott életét, az lestrapálva, ha ugyan tudott, visszavánszorgott a metropolisokba.

JANUÁR 1.
1934
HÉTFŐ

Mielőtt asztali előjegyzési

NAPTÁR

szükségletét megrendelné, saját érdekében hívja fel telefonon a

LYCEUM

nyomdát, ahol a legizlésebb kivitelben 10–12 lejért szerezheti be. Cluj-Kolozsvár, Str. Reg. Maria 12. Bejárat a Minorita-ucca felől. Telefon 11–45.

MONTEVIDEÓI GENRE KÉP

Ez a mintegy egymilliónyi lakosú város Uruguay fővárosa. Hivatalos nyelv a spanyol és a legérdekesebb, hogy hatvanezer főnyi magyar lakossága van. A magyarok egyrésze koloniákban él, van „Budapest” kávéháza. „Otthon” étterme — és, ahogy informátorunk mondja — a kolozsváriak (vannak bőve) igen csak összetartanak. Ott van Montevidéóban Kolozsvárról ifj. Kerekes József, aki sok nélkülözés és nyomorúság után révbe jutott. Fűszerüzlete van. Nem valami előkelő. Szerény, de meg tud élni belőle. Krisán Kőrösi, Kolozsvár egykori donjuanjá, most egy vasgyárban salakot talicskázik napi két pezoért (körülbelül 150 lej). A kolozsvári Rosenzweig család Montevidéóban is hű maradt az iparához. Ékszerben dolgozik. Korondinak, aki pár évvel ezelőtt vándorolt ki, cipőlerakata van. Fihinczy, a mészáros, a mercadóban (vásárcsarnok) méri a húst, akárcsak egykoron itthon. Hegedűs, aki régebben egyik kolozsvári napilap kiadói hivatali tisztviselőjeként működött, most a montevidéói egyik borpincészet vezető tisztviselője. Hilf, az ékszerész, gépügynök. Traurig, volt kolozsvári cipésmesternek szakmájában műhelye van. Leányainak pedig igen jól prosperáló varrodája van.

AKIK NEM KIVÉTELEK ...

Ezek, akiket elősoroltunk, közismert kolozsvári emberek voltak

és ezek a kivételesen szerencsések, még az is, aki salakot talicskázik. Mert vannak és igen sokan vannak, akik még a legalacsonyabbrendű és a legsúlyosabb munkára sem tudnak elhelyezkedni, alig 10 százalék a munkanélküliek nyomorseregéből, akik eladhatják a munkaerejüket. A többi ... erről talán ne is beszéljünk.

MA MÁR NINCS KIVÁN DORLÓ

Még egy szerencse van a montevidéoi fekete nyomorban. Nem fordulnak fel az uccán éltlen az emberek, mert a közkönyhákon mindenki, minden „adminisztrációs utánjárás” nélkül is kap ebédet ... egyetlen jog az éhség. Ma már a kivándorlókat szállító hajók konganak az ürességtől. Annál több azonban az elvándorlók száma. De ez mind a három említett államból olyan hatalmas tábor ad, hogy még azoknak is, akiknek zsebében hajójegy van, két-három hónapig kell várniuk az úgynevezett olcsó hajóra és különösen az uruguayiaknak, mert Brazília és Argentína anynyira megtömi a visszavándorló hajókat, hogy emezek csak szóróványosan tudnak menekülni a délamerikai jólét városaiból és rengetegeiből.

Hova-tovább foszladozni kezd a délamerikai mese s ma már csak azok szedik fel odafelé innen sátorfájukat, akiknek már minden mindég ... csak éppen itthon ég lábuk alatt a talaj.

(—ras.)

Rendet teremtett Seliceanu adófőnök a piaci árusok között

(Cluj-Kolozsvár.) Régi sérelme a piaci árusoknak a piacok rendezése. Ugyanis a kolozsvári piacokon évekként ezelőtt az volt a helyzet, hogy a közönség sem tudott kiigazodni az árusok között, hogy melyik a termelő és melyik a viszonteladó. Ez a helyzet az árusok körében és

sok bonyodalomra adott alkalmat.

Amióta Seliceanu Gligor városi adófőnök átvette a piac beosztásának irányítását,

a régi tarthatatlan állapotok megszűntek.

A közönség a külön elrendezett angroszistákat és detailistákat keresgélés nélkül megtalálja: tehát tudja, hogy kitől veszi az árut.

A városi adófőnök hosszas munkával először a Széchenyi-tér első piacán teremtett példás rendet,

amely egyformán megelégedést keltett a termelők és a viszonteladók között. Tegnap délután a Széchenyi-téren fekvő piac csoportosítására került a sor.

Külön csoportokba osztották a helyi és vidéki termelőket

és külön a helyi és vidéki viszonteladókat is. Ma reggel már az új beosztás szerint ratkák ki portékáikat az árusok, kik között így most teljessé vált az egyetértés.

A KIRÁLY SINAJÁBA ÉRKEZETT

(Bucuresti.) Ófelsége Károly király a Mărăsesti emlékünnepek után különvonattal tegnap 5 óra 50 perckor Sinajába érkezett. Ófelsége a Mărăsesti győzelem emlékével kapcsolatban „katonai vitézségi” éremmel tüntette ki Mărăsesti városát. A királyt Mărăsestitől Sinajáig Ilasievici tábornok, Râmnicéanu ezredes és Udreanu őrnagy, a király adjutánsa kísérték Sinajába. A sinajai állomást gyönyörűen fel díszítették a király érkezésének tiszteletére.

Az utolsó orkán

(Regény a XXV. századból.)

IRTA: ZOMORA S. JÁNOS

Copyright by „Jóestet!”

(88)

— Ez az egyik. A másik pedig az, hogy az eddigi sebességet fel kell fokoznunk, ha azt akarjuk, hogy valamelyik, a mi Napunk rendszerébe nem tartozó bolygóra menekülhessünk.

— Uj naprendszerbe kell tehát eltávoznia a föld lakosságának.

A világ minden lakója szívszorongással és áhítattal szűrte a leadók minden mondatát.

A beszélő lemezekről tovább ömlött a magyarázat:

— Ha az ég síkjára tekintünk, már szabad szemmel is a csillagoknak nevezett bolygók ezreit látjuk. A világegyetem misztikuma ragyog le hozzánk a földre, de eddigi kutatásaink felderítették azt, hogy a naprendszerhez tartozó világokon, az ottani fizikai és légköri viszonyok miatt élő szervezet nincs. Nincs a Marson sem, mint ahogy évszázadok előtt a tudósok feltevéseikkel bizonyították. Nincs Nincs a Mercuron, a Vénuszon, a Holdon, Neptunon, Jupiteren, Saturnuson, Uranumon és egyetlen bolygón sincs, amely a Nap rabszolgája, vagyis a Nap gravitációs törvényének alárendeltje.

S ha volna is élet ezeken a bolygókon, a földhöz hozzászokott ember sem a légköri viszonyokkal, sem nehézkedési állapotokkal nem tudna megbarátkozni. Ha csak a nehézkedési viszonyokról szólnunk és feltételezzük, hogy valamelyik bolygó egyikére, amely a Naprendszerhez tartozik, telepednénk le, igen különös dolgokat tapasztalnánk. Például, hogy a Hold, amelynek sugara négyszer kisebb a földteke sugaránál, vonzó ereje (gravitáció) tizenhatszor kisebb a Földénél és amely tárgy itt nálunk 1000 grammot nyom, az a Holdon 11 gramm súlyú csak. Viszont a Földnél nagyobb átmérőjű bolygón a súly többszörösen nagyobb lenne.

Furcsán érezné magát tehát ezen bolygók bármelyikén az emberiség ... Tegyük fel, hogy ez a jelenség nem befolyásolná és az valószínű is, hogy nem az életet, a helyzet az, hogy a Naprendszer körzetén kívül kell keresnünk új földet. Hogy hol, az későbbi magyarázat dolga, ezt is pontosan fogjuk megállapítani. Egyelőre az a fontos kérdés, hogy hogyan távozzunk el a végítélet előestéjén keringő földről.

— A terv az, hogy pár nap múlva megkezdjük utazó készülékeink építését.

A földön most élő három milliárd ember egy és ugyanazon időszokban nem indulhat el a földről. A Fehérhegyek Városa által megkészített terv azt mondja, hogy az emberiség készíteni fog tizezer Speciális Csavar Robbaniumot, amelynek mindegyikében ezer ember férő helye van és rakatára azon anyagok és eszközöknek, amellyel az új világban ez a tömeg megkezdheti az építkezést. Tizezer Csavar Robbanium háromszáz fordulatban viszi el az emberiséget a földről.

(Folyt. köv.)

Megkönnyíti az új közigazgatási törvény a visszaéléseket

Hol megy veszendőbe „kincses Kolozsvár” kincse? — Árdrágítás, amelyet a törvény paragrafusai szentesítenek

(Cluj-Kolozsvár.) A kormány a purifikációt akarta bevezetni a közigazgatási életbe, amikor elkészítette az új közigazgatási törvényt. Purifikációt, tisztakezűséget akart, a visszaélések,

a közjavak elidegenelésének lehetetlenné tételét, de, hogy számításai csődöt mondtak, arról

mindennél ékezebben beszélnek azok az állapotok, amelyek napjainkban a közigazgatásunk terén uralkodnak.

Mert az új közigazgatási törvény amiből megszüntette volna az eddigi visszaadásokat, nemhogy kiküszöbölte volna a jogtalan vagyonszerezés és visszaélések lehetőségeit, de

intézményesítette is azt. A városok vezetőségének például az új törvény rendelkezései szerint

nem szabad anélkül vásárolniok valamit, amíg nem felelnek meg a törvény idevonatkozó rendelkezéseinek.

Ez a szakasz nemcsak a nagyszámú vásárlásokra, anyagbeszerzésekre vonatkozik, hanem legkisebb tételekre is. Így például, ha a város vezetőségének egy csomag gombostűre van szüksége, akkor

árlejtést kell kiírnia, amelyet az összes lapokban publikálnia kell.

A törvény előírásai szerint legalább öt pályázónak kell résztvennie az árlejtésen, amikor megtörténik az árlejtés, tíznapi felelősségi időt kell kivárni, amely idő alatt a polgárság köréből bárkinek joga van az árlejtés ellen felelősséget bejelentenie. Természetesen meg kell okolnia, hogy miért nem tartja kívánatosnak a város részére azt a bizonyos gombostű vásárt és azt, hogy milyen kihatással lesz a város pénzügyi helyzetére a gombostű megvétele. Ha felelősség nem történne az árlejtés ellen, úgy a tanács jóváhagyása után lehet a vásárt meg ejteni.

Aki azt gondolja, hogy a törvény eme rendelkezéseinek labirintusában nem éri veszteség a várost, nagyon téved, mert a helyzet az, hogy

a szállítók a törvény rendelkezéseinek tudatában kartellre léptek és úgy állapítják meg az árakat, ahogy kényük-kedvük diktálja.

A cement piaci ára métermásként 250—260 lej. A városnak, ha cementre van szüksége, árlejtést hirdet.

A pályázók közösen megállapodnak abban, hogy kinek kell megkapnia a szállítást, természetesen a piaci árnál jóval magasabb áron.

A 250—260 lejes cementet például a város az idevonatkozó törvény lehetetlen rendelkezései miatt 290—300 lejben tudja megvásárolni.

Az árlejtésnél hiába tudja a város megbízottja a piaci árakat, a kereskedő inkább nem szállít, semhogy olcsóbban adja az áruját. Az árlejtési bizottságnak a legolcsóbb szállítótól kell a törvény rendelkezéseinek értelmében vásárolnia. Árlejtés nélkül a városnak egy lépést sem szabad tennie, viszont az árlejtésen szereplő legolcsóbb árak csökkentése sem áll módjában a városnak.

Mielőtt nem volt meg az új közigazgatási törvény, az volt a hely-

zet, hogy a város árlejtések nélkül, piaci áron szerezte be szükségletét a kereskedő busás haszon reményében még a megrendelőnek juttatott néhány százaléknál is kevesebbet. Jött az új törvény, amely meg akarta szüntetni az előbbi tarthatatlan helyzetet súlyosabb állapotokat teremtetett.

Mindenképpen a lakosság húzza a rövidebbet... Nálunk azonban még mindig a rövidlátás politikája van divatban s nem akarják meglátni, hogy a purifikáció leple alatt törvényesített visszaélések burjánzanak a lakosság bőrére...

ROYAL-MOZGÓBAN ma kedden premier

LUDWIG SATZ a legnagyobb élő zsidó színész első hangos filmje: **Feleségem barátja** (Der liebhaber seiner Frau) 100%-ban jiddisül énekel és beszél! Új, kacagtató bohózat!

Felhőszakadás nyomán árvíz zúdult Oroszország egykori fővárosára

(Leningrad.) Az orosz birodalom egykori fővárosát, Szentpétervárt, amelyet a szovjet alatt Leningradnak neveztek el, veszedelmes

árvíz katasztrófa sújtotta. A város fölött minden képzeletet felülmúló felhőszakadás zúdult végig, amelynek folyamán

olyan irtózatos víztömeg zúdult alá, hogy a Néva folyó szintje csaknem két méterrel emelkedett.

A megáradt folyó több helyen kilépett medréből.

A leningradi szigetek egy része, számos gyártelep és az egyetem víz alá kerültek.

Több lehorgonyzott hadihajót az áradat magával sodort és kihajtott a nyílt tengerre. Még súlyosabbá teszi a helyzetet, hogy a vízjelző intézet közlése szerint a Néva vízszintjének

további emelkedésével kell számolni. A város környékén is nagy károkat okozott a borzalmas vihar és a nyomában támadt árvíz. Az orkán számos épület tetejét leszakította és a természetben is nagy kárt tett.

SPORT

Uj sportegyesület van alakulóban a monostori kétvízközből. Az egyesület, amely Hankovits György elektrotechnikus fáradozásából jött létre, „Egyetértés” néven fog szerepelni és egyelőre a futballsportot fogja kultiválni. Az egyesület szervezője felkéri az érdeklődőket, hogy akik az egyesület tagjai sorába akarnak lépni, szombaton, augusztus 12-én, este 9 órai kezdettel megtartandó alakuló közgyűlésen a Szeszermann-féle vendéglő helyiségében megjelenni szíveskedjenek.

A magyar—délmet atletikai versenyen a legjobb eredményt Bódossy (magyar) érte el, aki a magasugrásban 195 cm.-el új magyar rekordot állított fel. Ugyanezen a versenyen Szabó Miklós az 1500

m.-en 3 p. 59 mp.-el rekordot javított.

Együtt van a Németország ellen kiállítandó magyar válogatott uszócsoport. A magyar csapat az augusztus 13-iki és 15-iki versenye a következő összeállításban szerepel: 100 m. gyors: Székely, Csik, 100 m. hát: Nagy Károly, Bitskey, 200 m. mell: Hild, Mezey, 400 m.: Lengel, (a második hely betöltetlen), 500 m. Vitéz Halassy, (a második hely betöltetlen), toronyugrás: Vajda, Kovács, műugrás: Hódy, Kovács, 4x 200 m. staféta: Vannie, Mészöly, Nemes, Székely.

Kikaptak a csehek a jugoszlávoktól 2:1 (0:0) arányban. A jugoszlávok győzelmükkel nagy meglepetést szereztek.

Dávid Áron—Weisz Kálmán cégcsapatok közötti mérkőzést 5:2 (4:0) arányban a Dávid Áron-cég nyerte. Szappanos jó bírő volt.

Soffőrök—Autótulajdonosok 11:1 (5:1). A Haggibbor-pályán megtartott mérkőzést a jobbik csapat imponáló gólaránnyal nyerte.

Tekézősport

Tordán avatta fel a Szövetség a 35. számú pályáját Székely Rezső tulajdonosnál (Fabr. de Stiel). Az avatáson megjelent a Szövetség adminisztratív elnöke, Matador, Iris, Hercules csapatok Kolozsvárról és Testvériség (Torda). A megnyitón 64 versenyző és 60 főnyi néző volt jelen. A pályabajnokságot folytató küzdelemben 22 ponttal István Testvériség (Torda) lett a pályabajnok. I. díjat: Árkossy Béla Hercules (Kolozsvár) 21 ponttal nyerte. II. díjat: Vojna Alex Testvériség (Torda) 18 ponttal. Ezen a versenyen 99 benevezés történt, 495 golyó lett kivetve és 900 bábót ütöttek le. Az egyéni verseny d. u. 1 órakor zárult. Az új pályán ünnepi mérkőzést Testvériség és Iris csapatok tartottak, amelyet 164—149 arányban a Testvériség nyert meg. Eredmény: 188—177 a Hercules javára. — Lejátszott mérkőzések: Gloria—Turul 184—154. Favorit—Hargita 142—101. Tordán: TTT—Matador 295—169. Gyaluban: Apolló és Palma (Kolozsvár) 131—124. — Mérkőzés lesz: Szerdán: Gloria—Hargita (reváns) volt Talpas pálya. Szerdán: Avram Jancu—Ardealul (propaganda) Simon Arena. Szombaton: Matador—Palma (reváns) Talpas Arena. Vasárnap: Testvériség—Gloria Tordán. Vasárnap Iris—Avram Jancu, kupamérkőzés, Iris Arena.

Alaptalanul támadták ellenfelei László Ákos bankigazgatót. László Ákos volt kolozsvári bankigazgatót és a Magyar Színház volt igazgatóját különböző jogcímeken perbe fogták olyan ügyek miatt, amelyről a vizsgálat során kiderült, hogy széleskörű bosszú műve volt és minden alapot nélkülözött. Az ügyesség beigazoltnak látta a megurcolt bankigazgató ártatlanságát és 77—1933 sz. alatti beszüntetett a bankigazgató ellen mindenféle hatósági eljárást.

Magzatelhajtásért letartóztattott a rendőrség egy kolozsvári asszonyt. Tegnap este névtelen levél alapján a rendőrség őrizetbe vette Szabó Istvánné, Honvéd-uccai asszonyt, aki magzatelhajtást követett el és az embrió az árnyékszekébe dobta. A letartóztatott asszony ellen megindították az eljárást.

Megalakult a romániai földművesek ligája. Jasii jelentés szerint Popescu Vercal orvossal az élükön mintegy 50 tagból álló jassii intellektuális csoport elhatározta, hogy új politikai pártot alakít. Különböző folytatólagos gyűléseken kidolgozták az új párt politikai programját. Röpiratokat osztottak szét, amelyeken az áll, hogy „egyetlen romániai politikai párt, amely különösképpen a parasztság érdekeivel foglalkozik, sérelmeit igyekszik orvosolni.” Az új politikai párt neve „A romániai földművesek ligája”. — Ez mind szép, csak egyet nem értünk: mi keresnivalója van orvosnak és egyéb diplomás embernek „A romániai földművesek ligája” élén?

LE AKARTÁK ÜTNI A BIRÓT A MELLŐZÖTT FUVAROSOK

(Cluj-Kolozsvár.) A feketői csendőrség tegnap könnyen végzetes kimenetelű támadást akadályozott meg. But Péter, Raita Péter, Raita Mihály és Gábor Simon odaváló fuvarosok ugyanis kapákkal és lapátokkal rátámadtak a községi bíróra, valamint az utépitő mérnökökre, mert nem velük hordatták az utkésztetéshez szükséges sódert. A csendőrség közbevetette magát és a támadókat letartóztatta. Valamennyit ma kísérték át a kolozsvári ügyészségre.

— Marólyluggal üzte el hazulról férjét. Ma délelőtt a rendőrség bünyűügyi osztályán Bányai Ferenc Csákány-uca 39. szám alatti lakos feljelentést adott be a felesége ellen. Az asszony ugyanis tegnap este marólyluggal rátámadt az uccán és ugrgette el őt hazulról. Az ügyben a rendőrség bevezette a vizsgálatot.

— Fa helyett a lábát vágta ketté. Ma reggel 9 órakor Vér János 44 éves pályafentartási munkás szolgálati helyén, Apahidán, fát vágott. Favágás közben olyan szerencsétlenül talált a kezében evő fejszével a fára csapni, hogy az megcsúszott és jobb lába fejét teljesen összeroncsolta. A súlyosan sebesült embert beszállították a kolozsvári pályaúdvarrá, hol első segélyben részesült.

— Megtámadták a Kolozsvári Hitelbank kényszeregyezségét. Ma délelőtt tárgyalta a kolozsvári törvényszék IV. szekciója a Kolozsvári Hitelbank kényszeregyezségének megsemmisítési ügyét. A felperes Polonyi Albert nyomdász, aki az azal az indokollással, hogy a bank vagyonának egy részét eldugták, kérelmezte a kényszeregyezség megsemmisítését. A bank ügyvédje a tárgyaláson kijelentette, hogy a kérelmezés nem indokolt, mivel már egy éve megtörtént a kényszeregyezség és azóta elavult. Egyébként a vád teljesen alaptalan. Az ítélet kihirdetését szombatra halasztották el.

Regékszeret **Orion** hoz vigye a fő-
tört aranyat postával szem-
ben, mert itt fizetnek a legtöbbet érte

— Súlyos testisértésért egyhónapi fogház. Fortu Péter és Lionul János kolozsvári munkásokat a törvényszék szüneti tanácsa súlyos testisértés miatt ma délelőtt egy-egy hónapi fogházra ítélte. A vádlottak felebbezték.

— Felakasztotta magát, mert nem tudott lemondani a szerelméről. Lupényi jelentés szerint Marosi Ferenc mechanikus tegnap éjjel nagy mulatás után a szobája falába beütött egy kampószeget és felakasztotta magát. Két levelet hagyott hátra, amelyből kiderült, hogy a fiatal mechanikus szerelmi bánata miatt vetett véget életének. Abban a levélben, melyben feleségétől búcsúzik, sűrű bocsánatkérések között vallja be, hogy egy idő óta nem szereti őt és egy másik leány ejtette rabul a szívét. Miután nem tudta legyőzni szerelmét, tehát a halált választja. A leánynak hagyott levélben csak annyi áll, hogy egy szál virágot tegyen a sirhalmára.

Hitlerék egyezkedni szeret- nének Franciaországgal

Rengeteg bírót és ügyészt távolítottak el
ujabban állásukból

LONDON. Papen német alkancellár tegnap intervjut adott a „Sunday Express” munkatársának. Papen kijelentette, hogy Hitler kancellártól megbízást kapott arra, hogy személyes megbeszélések után igyekezzék jobb kapcsolatokat teremteni Franciaország és Németország között. Most várja a végleges utasításokat, amelyeknek vétele után Franciaországba megy és tárgyalásokat kezd a mértékadó politikai személyiségekkel.

Elmondotta még az alkancellár, hogy tárgyalásainak főpontja a Saar-vidék lesz, mely tudvalevőleg francia megszállás alatt áll. Papen rá akar mutatni Párisban arra, hogy a Saar-vidék lakossága vissza akar kerülni Németországhoz. A tárgyalások színhelyéül eredetileg Strassburgot szemelték ki, de az ottani zavargásokra való tekintettel azonban elejtették ezt a tervet.

„ATSZERVEZIK AZ IGAZ- SÁGÜGYET”

(Berlin.) A német igazságtügyi átszervezése most van folyamatban. Az elmúlt héten egész sereg bírót, ügyészt és törvényszéki ülnököket fosztottak meg állásától, annak ellenére, hogy azok nem voltak zsidó származásúak. Az elbocsátásokon kívül 36 igazságtügyi tisztviselőt nyugdíjjal, 124-et pedig nyugdíjfizetés nélkül eltá-

volítottak. Ezek az intézkedések kiterjednek a kamarai bíróságokra is. Legújában két tanácsos elnök, 5 kamarai bírósági tanácsos, 17 tartományi bírósági igazgató és 56 tartományi és járásbírósági tanácsos vált meg állásától. Eltávolították a berlini női fogház igazgatóját is, ezenkívül 21 közjegyzőt fosztottak meg állásuktól.

MEGHÁTRÁLTAK...

Londoni jelentés alapján közölte a „Jóestét!”, hogy Anglia és Franciaország tiltakozó jegyzéket intéztek a Hitler-kormányhoz az Ausztria-ellenes incidensek ügyében. A német kormány közölte az érdekeltekkel, hogy kampószerkesztés repülőgépek a jövőben nem fogják Ausztria nyugalmát zavarni. Az Ausztria számára készülő rádióelőadások ellenőrzését is megszigorítják.

Megfeledkezett a város vezetősége a Magyar-ucca rendezéséről

CLUJ-KOLOZSVÁR. Két évvel ezelőtt a Magyar-ucca Szentpéter-templom mögötti részének lakói monstreküldöttséget vezettek az akkori polgármesterhez, dr. Mihali Tivadarhoz, akit arra kértek, hogy az uccarendezések során

ne hagyja figyelmen kívül a város vezetősége a Magyar-ucca elhanyagolt állapotát.

A kérésből semmi sem lett, közben azonban az elmúlt évben az ucca csatornázási munkálatainál

az uttestet feltúrták, nyomában pedig gödrök és sáncok keletkeztek.

ugyhogy esős időben a lehetetlenséggel határos a közlekedés.

Az idej uccarendezési munkálataknál is

megfeledkeztek a Magyar-uccáról

s most is ugyanaz a helyzet uralkodik, mint annakelőtte. A város vezetőségének pedig nem is olyan régen szép tervei voltak a Magyar-ucca parkirozására, illetőleg gyermekjátszóter létesítésére. Mirdez eddig csak üres ábrándnak bizonyult, mint annyi más szép elgondolás...

Bosszúból leütötte gazdáját a meg- sértett béres

(Prahova.) Popa Vasile Provita falusi jómódu gazdaember utasítást adott Ioan Pavel nevű cselédjének, hogy menjen le Ploestibe. Utközben a gazda a szolgának néhány nem tetsző szót mondott. Pavel ekkor elérkezettnek látta a pillanatot arra, hogy megbosszulja magát gazdáján, aki éveken keresztül allandóan sértegette. A bosszu kielégítésén kívül a bérest a gazdánál levő nagyszegű pénz is izgatta. Amint a lovak lassan bandukoltak, Ioan Pavel leugrott a szekérről, követ vett fel az országtúlról s azzal úgy fejbe kő-

lítottá gazdáját, hogy az ájultan fordult le a szekérről.

Ebben a pillanatban 4 ember közeledett az uton, akik látták a béres gáztettét. Pavelnek már nem volt ideje gazdáját kirabolni. A mezőn keresztül futásnak indult. Az emberek utána iramodtak és vad hajsza után el is fogták, összeverték, majd összekötözve a csendőrségnek átadták. Az eszméletlen Vasile Popa-t Ploestiből jövő autóval szállították be a kórházba. Fejsebe rendkívül veszedelmes és orvosai nem sokat fűznek életben maradásához.

Lapunkban hirdetni, biztos siker!

OPERA-MOZGÓ szenzációs hete

Kedden és szerdán:

Minden csak komédia

Csütörtöktől kezdve:

Halló itt szerelem

„VÁSÁROLJATOK ÉLELMISZEREKET!”

(Washington.) Amerika teljhatalmu pénzügyi diktátora kiáltványban szólította fel Amerika népét, hogy a dollár árfolyama folyton csökken s mindenki szerezz be élelmiszerszükségletét, amíg a dollár nem veszti el teljesen az értékét.

UJABB BONYODALMAK A ROMÁNIAI GABONAÉRTÉKESÍTÉS KÖRÜL

(Bucurseti.) A gabonaértékesítés körül egyre jobban elededik a harc. A kormány — amin! azt a „Jóestét!” megírta, — tárgyalásokat folytatott a Mezőgazdasági Hitelintézettel egy 750 millió lejes kölcsön ügyében, amelyet a gabonaértékesítés lebonyolítására akart fordítani. Ezenkívül egy 900 lejes letét felszabadítását is szorgalmazta. A tárgyalások azonban még mindig nem vezettek eredményre.

Jól informált politikai körök véleménye szerint ha

a Mezőgazdasági Hitelintézet vezetősége megakadályozná a gabonaértékesítés lebonyolítását, akkor ezt az intézményt megszüntetik.

A kormány máris értesítette az intézet vezetését, hogy a fennálló egyezményt felmondja. Erről a Nemzeti Bankot is értesítették.

Döntés valószínűleg holnap lesz, amikor Begard, a Hitelintézet vezérigazgatója visszatér külföldi útjáról.

— Tisztázta a vizsgálat az egyik vádlott szerepét az egeresi robbanóanyag-sikkasztásban. A „Jóestét!” 1933. évi 175. számában az egeresi bányában történt robbanóanyag-sikkasztással kapcsolatosan cikket írtunk. Az első jelentések alapján megírt cikkben Weinrauch Edmund felvigyázó neve is belekerült. Most, hogy a vizsgálat ez ügyben befejeződött, készséggel közöljük, hogy Weinrauch Edmund felvigyázónak semmi szerepe sem volt a sikkasztásban.